

25

POKYN

generálního ředitele Hasičského záchranného sboru České republiky

ze dne 19. dubna 2016,

kterým se mění Pokyn generálního ředitele Hasičského záchranného sboru ČR č. 45/2013, kterým se stanovují pravidla pro činnost potápěčských skupin u Hasičského záchranného sboru České republiky

Čl. I

Pokyn generálního ředitele Hasičského záchranného sboru ČR č. 45/2013, kterým se stanovují pravidla pro činnost potápěčských skupin u Hasičského záchranného sboru České republiky (dále jen „pokyn“), se mění takto:

1. V čl. 1 se odstavec 5 zrušuje. Dosavadní odstavec 6 se označuje jako odstavec 5.
2. V čl. 1 odst. 5 se slova „územně příslušné operační a informační středisko HZS kraje“ nahrazují slovy „krajské operační a informační středisko územně příslušného hasičského záchranného sboru (dále jen „HZS“) kraje“.
3. V čl. 3 odst. 1 se za písmeno a) vkládají nová písmena b) a c), která znějí:
 - „b) určuje postup při potápěčské činnosti ²⁾; s tímto postupem seznámí členy skupiny, kteří se činnosti účastní a zároveň určí potápěčské signály (viz příloha č. 3),
 - c) stanoví maximální dobu pobytu pod vodou s ohledem na hloubku ponoru, dekompresní zastávky a celkovou dobu výstupu dle dekompresních tabulek uvedených v příloze č. 1 tohoto pokynu a místních podmínek.“Dosavadní písmena b) až g) se označují jako písmena d) až i).
4. V čl. 3 odst. 2 uvozovací věta zní:

„Potápěč se při potápění řídí pokyny vedoucího potápěčské skupiny a potápěče, který koordinuje činnost pod vodou a hlásí vedoucímu potápěčské skupiny zjištěné nedostatky, poruchy a závady na potápěčské výzbroji a výstroji a vlastní indispozici; při tom plní zejména následující úkoly:“.
5. V čl. 3 odst. 2 se poslední dvě věty za písmenem c) zrušují.
6. V čl. 4 odstavec 6 začínající slovy „Při potápěčské činnosti musí být prostor s otevřenou hladinou“ se označuje jako odstavec 7. Dosavadní odstavce 7 až 24 se označují jako odstavce 8 až 25.
7. V čl. 4 odst. 7 se za slova „A-kódem“ vkládají slova „v souladu s plavebním řádem“.
8. V čl. 4 se odstavce 13 a 14 zrušují. Dosavadní odstavce 15 až 25 se označují jako odstavce 13 až 23.
9. V čl. 4 odstavec 20 zní:

„(20) Při potápění jednoho potápěče nebo při potápění v uzavřených prostorách musí potápěč použít jistící nebo vodící lano.“.

10. Za článek 4 se vkládá nový článek 5, který včetně nadpisu zní:

**„Čl. 5
Sbor instruktorů potápění**

- (1) GŘ HZS ČR zřizuje jako svůj poradní orgán Sbor instruktorů potápění (dále jen „SIP“), v němž jsou zastoupeni instruktoři a vedoucí potápěčských skupin HZS krajů a Záchraného útvaru HZS ČR.
- (2) Členy do SIP navrhuje HZS kraje resp. Záchraný útvar HZS ČR a jmenuje a odvolává náměstek generálního ředitele HZS ČR pro IZS a operační řízení.
- (3) SIP:
 - a) vyhledává nedostatky v oblasti činnosti práce pod vodní hladinou, zjišťuje jejich příčiny a zdroje,
 - b) zpracovává metodické materiály pro provádění odborné přípravy potápěčů,
 - c) zpracovává a zajišťuje program instrukčně metodických zaměstnání ke zvýšení odborné úrovně instruktorů potápění a potápěčů,
 - d) navrhuje zaměření a náplň odborné přípravy v oblasti práce pod vodní hladinou,
 - e) analyzuje vybrané zásahy pod vodní hladinou,
 - f) vybírá a testuje nové věcné prostředky požární ochrany pro práce pod vodní hladinou,
 - g) spolupracuje s externími specialisty ostatních složek IZS a s výrobcí technických zařízení, případně ostatními subjekty,
 - h) dle potřeby plní další úkoly spojené s problematikou práce pod vodní hladinou.“

11. Dosavadní články 5 až 10 se nahrazují články 6 až 10, které včetně poznámky pod čarou č. 3 znějí:

**„Čl. 6
Odbornosti potápěčů**

„(1) Potápěč-uchazeč

- a) je zdravotně způsobilý pro provádění prací pod vodní hladinou,
- b) systematicky se v rámci pravidelné odborné přípravy u své jednotky požární ochrany připravuje pod vedením instruktora potápění nebo potápěče s odborností III. stupně na absolvování kurzu potápěč s odborností I. stupně,
- c) prokazatelně absolvuje pravidelnou odbornou přípravu pro potápěče u jednotky požární ochrany skládající se z teoretické i praktické části nejméně v rozsahu 40 hodin v souladu s požadavky osnov na odbornost potápěč I. stupně.

(2) Potápěč s odborností I. stupně

- a) má základní vědomosti o teorii potápění,
- b) je schopen se bezpečně potápět s dýchacím přístrojem se stlačeným vzduchem v doprovodu potápěče s odborností II. stupně do malých hloubek (max. do 10 m) a v doprovodu potápěče s odborností III. stupně nebo instruktora potápění i do středních hloubek (max. do 30 m),
- c) je prakticky seznámen se záchranou druhého potápěče pod hladinou i na hladině,
- d) v rámci pravidelné odborné přípravy potápěčů u své jednotky požární ochrany se připravuje na absolvování kurzu potápěčů s odborností II. stupně.

(3) Potápěč s odborností II. stupně

- a) má vědomosti o teorii potápění a praktické zkušenosti v záchranářském a pracovním potápění s dýchacím přístrojem se stlačeným vzduchem,

- b) je seznámen se způsoby vyhledávání osob a předmětů za zhoršené viditelnosti na velkých vodních plochách, v proudu, v členitém terénu, ovládá techniku jejich vyprošťování,
 - c) je schopen provádět jednoduché odborné potápěčské činnosti pod vodou nebo mapovací činnost s využitím kompasu v hloubkách do 40 m s otevřeným přístupem k hladině,
 - d) může se podílet na pravidelné odborné přípravě potápěčů s odborností I. stupně.
- (4) Potápěč s odborností III. stupně
- a) má širší vědomosti o teorii potápění a více jak dvouleté praktické zkušenosti v záchranářském a pracovním potápění s dýchacím přístrojem se stlačeným vzduchem,
 - b) je schopen provádět specializované potápěčské práce pod vodou v hloubkách i přes 40 m v prostředí neumožňujícím přímý výstup k hladině,
 - c) může být přeškolen na potápění s jinými typy dýchacích přístrojů či systémů, jejichž médiem není vzduch,
 - d) může se podílet na pravidelné odborné přípravě potápěčů s odborností I. a II. stupně a pravidelné odborné přípravě potápěčů-uchazečů.
- (5) Instruktor potápění
- a) má široké znalosti z oboru potápění i jiných souvisejících disciplín a minimálně čtyřleté praktické zkušenosti v záchranářském a pracovním potápění s dýchacím přístrojem se stlačeným vzduchem,
 - b) je schopen provádět specializované potápěčské práce pod vodou v hloubkách i přes 40 m v prostředí neumožňujícím přímý výstup k hladině,
 - c) může být přeškolen na potápění s jinými typy dýchacích přístrojů či systémů, jejichž médiem není vzduch,
 - d) může se podílet na kurzech potápěčů všech stupňů odbornosti a pravidelné odborné přípravě potápěčů-uchazečů, provádět jejich teoretickou a praktickou přípravu a může být zařazen do zkušebních komisí organizátorem kurzů.

Čl. 7

Specializační kurzy potápěčů

- (1) Pro získání a postupné zvýšení odbornosti potápěčů slouží specializační kurzy, a to v následujícím pořadí:
- a) potápěč s odborností I. stupně,
 - b) potápěč s odborností II. stupně,
 - c) potápěč s odborností III. stupně,
 - d) instruktor potápění.
- (2) Pro rozšíření odbornosti potápěčů jsou určeny další specializační kurzy:
- a) kurz potápění s dýchací směsí Nitrox; instruktor potápění, který absolvoval kurz potápění s dýchací směsí Nitrox, se po absolvování tohoto kurzu může podílet na odborné přípravě dalších potápěčů pro získání oprávnění potápění s dýchací směsí Nitrox,
 - b) kurz potápěč pro přilbové potápění,
 - c) kurz obsluhy přilbového potápění.
- (3) GŘ HZS ČR vydává učební osnovy specializačních kurzů potápěčů a může organizovat další specializační kurzy potápěčů, nebo instrukčně metodická zaměstnání dle aktuálních potřeb v oblasti potápěčských činností.

- (4) Učební osnovy stanoví minimální vstupní podmínky kladené na potápěče, bez jejichž splnění nelze potápěče zařadit do specializačního kurzu.
- (5) Kurzy zajišťuje organizační složka HZS ČR k tomu pověřená, a to v minimálním rozsahu stanoveném učebními osnovami.
- (6) K teoretické a praktické odborné přípravě se externě využívají instruktoři potápění, kteří mají pro daný kurz oprávnění.
- (7) U všech ponorů na volné vodě v průběhu kurzu musí být:
- a) zajištěna dekompresní komora s obsluhou oprávněnou tuto komoru obsluhovat,
 - b) přítomen lékař znalý v problematice zdravotních rizik potápěčů při potápění, který má na místě k dispozici lékařské vybavení pro zajištění přednemocniční neodkladné péče. Za tímto účelem může být lékařské vybavení umístěno v sanitním vozidle. Tato služba může být zajišťována subdodavatelsky nebo prostřednictvím Zdravotnického zařízení Ministerstva vnitra.

Čl. 8

Závěrečné zkoušky specializačních kurzů potápěčů

- (1) Závěrečné zkoušky specializačních kurzů potápěčů provádí komise jmenovaná ředitelem (velitelem) organizační složky HZS ČR zajišťující kurzy, ve složení předseda a nejméně dva členové, přičemž alespoň dva musí být instruktoři potápění.
- (2) Závěrečné zkoušky se provádí formou:
- a) v kurzu potápěčů I. stupně – testem a praktickou zkouškou,
 - b) v kurzu potápěčů s odborností II. a III. stupně – testem, praktickou a ústní zkouškou,
 - c) v kurzu instruktor potápění – praktickou zkouškou a ústní zkouškou nebo obhajobou písemné práce.
- (3) Praktická část závěrečné zkoušky je úspěšně složena, pokud jsou potápěčem absolvované ponory v průběhu kurzu hodnoceny instruktorem potápění jako „prospěl“. Skutečnosti o ponoru hodnoceném jako „neprospěl“ musí být zaznamenány do osobního listu účastníka kurzu.
- (4) Po úspěšném absolvování závěrečných zkoušek se absolventovi vydá potvrzení o absolvování příslušného specializačního kurzu potápěčů. Kopie potvrzení se zakládá do osobního spisu hasiče.
- (5) Potvrzení o absolvování příslušného specializačního kurzu potápěčů se vydává na dobu dvou let s účinností ode dne vydání. Úspěšné absolvování zkoušky k prodloužení platnosti potvrzení se osvědčuje prodloužením platnosti již vydaného potvrzení o dva roky od data ukončení jeho platnosti nebo vydáním nového potvrzení, jehož platnost navazuje na datum ukončení platnosti původně vydaného potvrzení.
- (6) Potápěč prodlužuje nejvýše dosaženou odbornost.
- (7) V případě neúspěšné závěrečné zkoušky nebo opravné závěrečné zkoušky nesmí potápěč do doby ověření znalostí vykonávat funkci potápěče v operačním řízení u jednotky HZS ČR. Smí se zúčastnit pouze pravidelné odborné přípravy. Ověření znalostí musí proběhnout v nejbližším možném termínu a spočívá v úspěšném absolvování specializačního kurzu poslední dosažené odbornosti.

(8) Podmínkou pro prodloužení platnosti potvrzení o absolvování specializačního kurzu instruktor potápění je:

- a) instruktor potápění se minimálně 1x ročně v průběhu dvou let zúčastnil jako lektor specializačního kurzu potápěčů v rozsahu nejméně 3 dnů,
- b) v případě nesplnění podmínky podle písmene a) je instruktor potápění povinen prokázat svou odbornost složením závěrečné zkoušky, jejíž náplň stanoví zkušební komise.

(9) Instruktor potápění je povinen se v průběhu pěti let zúčastnit jako lektor specializačních kurzů potápěčů všech stupňů odborností, pokud to skladba kurzů umožňuje.

Čl. 9

Pravidelná odborná příprava

(1) Účast na pravidelné odborné přípravě je podmínkou pro výkon potápěčských činností pod vodní hladinou v operačním řízení.

(2) Pravidelnou odbornou přípravu organizují organizační složky HZS ČR pro své potápěče. K jejímu provádění velitel jednotky využívá instruktory potápění a potápěče s odborností III. a II. stupně a musí být prováděna za rovnocenných organizačních a bezpečnostních podmínek jako zásah. Témata pravidelné odborné přípravy pro kalendářní rok stanoví GŘ HZS ČR na základě návrhu SIP.

(3) V rámci pravidelné odborné přípravy nebo zásahů musí potápěč nejméně jedenkrát za 3 měsíce provádět činnost pod vodní hladinou tak, aby během 12 měsíců dosáhl nejméně 10 hodin činnosti pod vodní hladinou.

Čl. 10

Potápěčská výzbroj a výstroj

(1) Základní výbavu potápěče musí tvořit:

a) výstroj

1. potápěčský oblek suchý + podoblek	1 ks
2. spodní prádlo jednodílné Rybano	1 ks
3. ochranný oděv do zhoršených klimatických podmínek	1 ks
4. obuv s neklouzavou podrážkou a zpevněným kotníkem	1 pár
5. osuška froté	1 ks
6. ručník froté	1 ks,

b) výzbroj

1. potápěčská maska	1 ks
2. dýchací trubice	1 ks
3. ploutve	1 ks
4. potápěčský nůž	1 ks
5. potápěčská zátěž (zátěžový opasek)	1 sada
6. kompenzátor vztlaku	1 ks
7. potápěčská plicní automatika s kontrolním manometrem	1 ks
8. rezervní potápěčská plicní automatika	1 ks
9. zásobník na nejméně 3 000 l stlačeného dýchacího média s ventilem se dvěma výstupy (příp. s nosným postrojem)	1 ks

10. potápěčský počítač	1 ks
11. spojovací prostředek v délce 2 m + karabina	1 ks
12. hlavní vodotěsná svítilna	1 ks
13. záložní vodotěsná svítilna	1 ks
14. dekompresní tabulky	1 ks
15. chemické světlo	2 ks
16. vak na přepravu materiálu	1 ks
17. osobní cívka a dekompresní bóje	1 ks.

(2) Společnou výbavu potápěčské skupiny musí tvořit:

a) potápěčská maska	1 ks
b) zásobník na nejméně 4 800 l stlačeného dýchacího média	6 ks
c) zásobník se stlačeným dýchacím médiem hliníkový	1 ks
d) potápěčská plicní automatika s kontrolním manometrem	1 ks
e) vysokotlakový manometr (s přípojovacím závitem a třmenem)	1 ks
f) křísící přístroj	1 ks
g) lékárnička dle právního předpisu ³⁾	1 ks
h) hlavní svítilna vodotěsná	1 ks
i) kompas	4 ks
j) dekompresní tabulky	1 ks
k) plovoucí polypropylénové lano délky 50 m, průměr 8 mm, pevnost minimálně 3 000 N	2 ks
l) celotělový lezecký postroj (prsni/hrudní)	2 ks
m) bóje označená „A kódem“ (práce pod vodou)	2 ks
n) lezecká přilba	4 ks
o) zvedací vak o objemu	
50 l	1 ks
100 l	2 ks
500 l	2 ks
p) chemické světlo	10 ks
r) souprava náhradních dílů a nářadí na jednoduché opravy	1 spr
s) potápěčská vlajka s A kódem pro označení plavidel	1 ks
t) celoobličejová maska s možností připojení komunikace	4 ks.

(3) Doporučenou výbavu potápěčské skupiny tvoří:

a) přenosný vysokotlakový kompresor pro plnění stlačeným vzduchem	1 ks
b) dekompresní komora	1 ks
c) sonar	1 ks
d) komunikační zřízení pro spojení pod vodou (drátová komunikace)	1 spr
e) speleobubínek se šňůrou min. 150 m	2 ks.

³⁾ Příloha č. 12 písm. B) bod 6 a 11 vyhlášky č. 341/2014 Sb., o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích.“.

12. V čl. 11 písm. a) se slova „dosaženou odbornou“ nahrazují slovy „dosažená odborná“.

13. V čl. 12 odst. 1 věta druhá zní:

„Revize I. a II. stupně plicní automatiky provádí 1x ročně výrobce nebo osoba pověřená výrobcem k provádění revizí.“.

14. V čl. 12 se za odstavec 4 vkládá nový odstavec 5, který včetně poznámky pod čarou č. 4 zní:

„(5) Při použití jiného dýchacího média než vzduchu je nutné před ponorem stanovit obsah kyslíku ve vytvořené směsi (ověření kvality vytvořené směsi). Obsah kyslíku musí vyhovovat požadavkům stanoveným normou ⁴⁾.

⁴⁾ ČSN EN 120 21 Ochranné prostředky dýchacích orgánů – Stlačené plyny pro dýchací přístroje.“

Čl. II

Organizační složka HZS ČR zajistí doplnění základní výbavy potápěče dle čl. 10 odst. 1 písm. a) bod 3 a 4 pokynu nejpozději do 3 let ode dne nabytí účinnosti tohoto pokynu.

Čl. III

Tento pokyn nabývá účinnosti dnem vydání.

Čj. MV-134806-1/PO-IZS-2015

Generální ředitel HZS ČR
brig. gen. Ing. Drahošlav Ryba v. r.

Obdrží:

HZS krajů

Záchranný útvar HZS ČR

SOŠ PO a VOŠ PO

MV-generální ředitelství HZS ČR